

מסילת ישרים

החסידות במעשים - מסילת ישרים יט

הרב חיים סבתו

פרק יט - בביאור חלקי החסידות

חלקי החסידות הראשונים ג', הא' במעשה, הב' באופן העשיה, הג' בכונה, החלק הא' במעשה אף הוא יתחלק לב' חלקים, הא' במה שבין אדם למקום, והב' במה שבין אדם לחבירו, החלק הא' שבא' הוא - במעשה שבין אדם למקום, וענינו קיום כל המצות בכל הדקדוקים שבהם עד מקום שיד האדם מגעת, ואלה הם שקראום חז"ל שירי מצוה, ואמרו (סוכה ל"ח): שירי מצוה מעכבים את הפורענות כי אף על פי שגוף המצוה נשלם זולתם וכבר יצא בזה ידי חובתו, הנה זה לכל המון ישראל, אך החסידים אין להם אלא להרבות בהשלמתם ולא למעט בהם כלל.

החלק השני שבא' הוא - במה שבין אדם לחבירו, וענינו גודל ההטבה שיהיה האדם לעולם מטיב לבריות ולא מריע להם, וזה בגוף, בממון, ובנפש: בגוף, שיהיה משתדל לעזור כל אדם במה שיוכל ויקל משאם מעליהם, והוא מה ששנינו (אבות פ"ו): ונושא בעול עם חבירו ואם מגיע לחבירו איזה נזק בגופו, והוא יוכל למנוע אותו או להסירו, יטרח כדי לעשותו. בממון, לסייעו באשר תשיג ידו, ולמנוע ממנו הנזקין בכל מה שיוכל, כל שכן שירחיק הוא כל מיני נזקין שיכולים לבוא מחמתו, בין ליחיד בין לרבים, ואפילו שעתה מיד אין היזקן מצוי כיון שיכול לבוא לידי כך יסירם ויעבירם, ואז"ל (אבות פ"ב): יהי ממון חבירך חביב עליך כשלך. בנפש, שישתדל לעשות לחבירו כל קורת רוח שיש בידו, בין בעניני הכבוד, בין בכל שאר הענינים, כל מה שהוא יודע שאם יעשהו לחבירו הוא מקבל נחת רוח ממנו, מצות חסידות הוא לעשותו, כל שכן שלא יצערנו בשום מיני צער כלל, יהיה באיזה אופן שיהיה. וכלל כל זה הוא גמילות חסדים אשר הפליגו חז"ל בשבחה ובחובתינו בה, ובכלל זה רדיפת השלום שהוא ההטבה הכללית בין כל אדם לחבירו.